

**DEN DANSKE DOMMERFORENINGS
ÅRSBERETNING
1990-91**

1991

DEN DANSKE DOMMERFORENINGS ÅRSBERETNING 1990-91

INDHOLD

Bestyrelsen	3
Årsmødet 1990	4
Fagforeningsmæssige emner	5
Faglige spørgsmål	7
Kommunikation til medlemmerne	28
Relationer til udlandet	29
Foreningens repræsentation i organisationer og udvalg m.v.	30
Personalialia	32
Medlemstal	35
Fonde	36
Regnskab	38

Redaktionen sluttet 1. august 1991

Bestyrelsen

På generalforsamlingen den 5. oktober 1990 meddelte Hans Kardel og Lars Ryhave, at de ikke ønskede genvalg. I stedet blev valgt Jacques Hermann, Højesteret, og Bjarne Pedersen, Svendborg. Formanden og den øvrige bestyrelse blev genvalgt.

Bestyrelsens medlemmer er:

Claus Larsen, Retten på Frederiksberg, (formand),
Mogens Beier, Retten i Århus,
Jacques Hermann, Højesteret,
Niels Kirk-Sørensen, Retten i Fjerritslev,
Peer Lorenzen, Vestre Landsret,
Arne Lyngesen, Københavns byret, (kasserer),
Bjarne Pedersen, Retten i Svendborg,
Vagn Rasmussen, Østre Landsret, (næstformand),
Holger Skovsborg, Retten i Hvidovre, (sekretær),

Der har siden udsendelsen af forrige årsberetning været afholdt 14 bestyrelsesmøder.

Årsmødet 1990

Årsmødet afholdtes den 5. og 6. oktober 1990 på Scanticon, Snekkersten.

Der var foredrag om følgende emner:

»Forholdet mellem folketing, regering og administration i 1980'erne« ved Folketingets formand H. P. Clausen.

»Civil Ulydighed« ved professor, dr. phil. Nils Christie, Oslo.

Fagforeningsmæssige emner

1. Lønforhandlingerne 1989-90

I januar 1991 afsluttedes forhandlingerne om Dommerforeningens forslag til anvendelse af lønpuljerne. Ved de indgåede aftaler er 36 byretsdommerstillinger oprykket til lønramme 38. Beklageligvis blev også denne gang et antal medlemmer ramt af den gældende regel om alderens betydning ved lønrammeoprykning, således at de pågældende, der var fyldt 60 år ved omklassificeringens ikrafttræden, ikke ved pensionering vil opnå den til lønramme 38 hørende større pension. De sidste 7 byretsdommerstillinger i lønramme 36 blev oprykket til lønramme 37, og 63 byretsdommere opnåede tillægsforbedring. Dommernes samlede lønsum er ialt forøget med ca. 1,7 mio. kr., hvilket resultat stort set var i overensstemmelse med foreningens krav.

2. Det generelle aftaleresultat pr. 1. april 1991

Tjenestemændenes generelle forhandling afsluttedes i februar 1991 med et resultat, der holdt sig inden for den af Finansministeren krævede meget snævre økonomiske ramme. Det lykkedes at bevare den reguleringsordning, der pr. 1. april forhøjer lønningerne i takt med stigningen på det private arbejdsmarked. I henhold til det generelle aftaleresultat og til lønreguleringen blev medlemmernes lønninger pr. 1. april 1991 forøget med 1,75%. Tilsvarende forøgelse kan formentlig forventes pr. 1. april 1992.

3. Nye lønpuljer

De tidligere kendte lønpuljer er nu erstattet af en »chefløns pulje« og en »central pulje«. Chefløns puljen skal anvendes til lønrammeskift og tillægsforbedringer vedrørende stillinger i lønramme 35-40. (Den tilsvarende pulje for dommerfuldmægtige og domstolens øvrige personale hedder »lokalløns puljen«). Den centrale pulje skal anvendes til lønramme 41-42 og til topcheftillæg (de tidligere chefløntillæg).

4. Dommerforeningens puljeforslag 1991-92

Sammen med de andre foreninger inden for Tjenestemandsföreningens retssektor har Dommerforeningen stillet forslag til begge puljer. Inden for den centrale pulje har foreningen bl.a. stillet forslag om lønrammeoprykning af Højesterets dommere og domstolschefer i lønramme 40. Kun derved vil klassificeringen afspejle stillingernes samfundsmæssige betydning. Foreningens forslag til cheflønspuljen omfatter bl.a. oprykning til lønramme 38 af et større antal byretsdommerstillinger. Forslaget skal ses i lyset af de seneste års kompetenceomlægninger og udviklingen inden for sammenlignelige stillingskategorier. Dommerforeningen lægger afgørende vægt på, at forslagene gennemføres.

5. Klassificeringsaftale vedr. administrerende dommere

Med Finansministeriet er indgået aftale, hvorefter de administrerende dommerstillinger, der opstår i takt med sammenlægningerne af civilretterne og kriminalretterne, vil være klassificeret i lønramme 38 straks ved stillingsopslaget.

Faglige spørgsmål

Betænkning nr. 1194/1990 om anklagemyndighedens struktur

Den 20. marts 1990 blev Dommerforeningen hørt om ovennævnte betænkning, der er udarbejdet af Retsplejerådet. Betænkningen indeholder først og fremmest en række overvejelser og forslag vedrørende anklagemyndigheden, herunder om ændring af klageregler, ændring af påtalekompetencen, således at denne som udgangspunkt henhører under politimestrene, ændret struktur for Statsadvokaturen for særlig økonomisk kriminalitet og forslag om forskellige ændringer med henblik på styrkelse og effektivisering af politiets og anklagemyndighedens behandling af sager vedrørende miljøkriminalitet. Disse overvejelser og forslag har bestyrelsen ikke fundet at burde fremkomme med bemærkninger til.

Som følge af forslagene om ændring af påtalekompetencen og en ophævelse af sondringen mellem politisager og statsadvokatsager foreslås endvidere ændring af reglerne om domsmænds medvirken. Det foreslås således, at reglerne om domsmænds medvirken i færdsels-sager og sager om overtrædelse af udlændingelovens § 59, stk. 1, nr. 2, overføres til de pågældende love.

Bestyrelsen har i sit svar tilkendegivet, at man er bekendt med de af retspræsidenterne afgivne udtalelser, som man i det hele har kunnet tilslutte sig.

Såvel præsidenterne for Østre og Vestre Landsret som Præsidenten for Københavns Byret har udtalt sig imod forslaget om, at regler om domsmænds medvirken overføres til specielle love.

Bestyrelsen har herom udtalt:

»Man finder anledning til specielt at fremhæve de bemærkninger, der er fremkommet m.h.t. det uheldige i, at reglerne om domsmænds medvirken i færdselssager og udlændingssager overføres til de respektive love. Dette gælder både de bemærkninger, der er frem-

kommet m.h.t. den manglende overskuelighed over de gældende regler om rettens sammensætning og risikoen for, at den samme lovtekniske fremgangsmåde vil blive anvendt på andre særlovsområder.«

I Præsidenten for Østre Landsrets udtalelse hedder det bl.a.:

"Efter forslaget til retsplejelovens § 686, stk. 2, og § 689, stk. 2, nr. 2, skal domsmænd medvirke i sager, hvor der alene nedlægges påstand om straf af bøde, når sagen skønnes at være af særlig indgribende betydning for tiltalte eller af særlig offentlig interesse, svarende til den nugældende afgrænsning for domsmænds medvirken i politisager, jf. retsplejelovens § 688, stk. 2, nr. 2. Ifølge bemærkningerne i betænkningen side 205 tilsigtes det, at domsmænd medvirker i samme omfang som efter gældende ret, og det forudsættes herved, at domsmænd medvirker i de nuværende statsadvokatsager, hvor der i praksis ofte alene rejses spørgsmål om bøde, f.eks. ved overtrædelse af straffelovens § 241 og § 266 b, ligesom det forudsættes, at domsmænd skal medvirke i sager, hvor der er spørgsmål om foranstaltninger efter straffelovens §§ 68-70 eller § 73.

Bestemmelser om domsmænds medvirken i straffesager bør tilstræbes affattet så klart som muligt. Således som forslaget er udformet, må landsretten nære stor betænkelighed ved den foreslåede udvidelse af området for skønsmæssige afgørelser for domsmænds medvirken. Dels fremgår det ikke af lovteksten, at det i visse sager forudsættes, at domsmænd altid skal medvirke. Dels rummer forslaget væsentlige praktiske og administrative problemer for domstolene, der efter forslaget til § 691, stk. 1, 1. pkt., af egen drift skal prøve, om domsmænd skal medvirke ved sagens behandling. De foreslåede bestemmelser vil således gøre det nødvendigt, at alle sager med påstand om bødestraf nøje gennemgås på et tidligt tidspunkt før domsforhandlingen for at vurdere, om sagen skal behandles som domsmandssag. I ankesager bør spørgsmålet formentlig afgøres af afdelingens 3 dommere. Disse problemer vil i betydelig grad kunne undgås, hvis retten i de nævnte sager som udgangspunkt skal tage stilling til spørgsmålet om domsmænds medvirken efter påstand fra anklagemyndigheden eller forsvareren. Landsretten skal derfor henstille, at de foreslåede bestemmelser i retsplejelovens § 686, stk. 2, 2. led, og § 689, stk. 2, nr. 2, 2. led, suppleres med en bestemmelse om, at retten tager stilling til, om de pågældende sager skal behandles under medvirken af domsmænd efter påstand fra anklagemyndigheden

eller forsvareren, og at en sådan begæring skal fremsættes inden udløbet af en bestemt frist, der regnes fra et nærmere angivet tidspunkt."

Bestyrelsen har herom udtalt:

»Man kan endvidere på samme måde som Præsidenten for Vestre Landsret og Præsidenten for Københavns Byret tilslutte sig det forslag, der er fremkommet i Præsidenten for Østre Landsrets skrivelse m.h.t. supplerings af bestemmelserne i udkastets § 686, stk. 2, 2. led, og § 689, stk. 2, nr. 2, 2. led, med en bestemmelse om, at retten tager stilling til domsmænds medvirken efter begæring af anklagemyndigheden eller forsvareren.«

Betænkning nr. 1201/90 om modernisering og forenkling af tvangsfuldbyrdelse

I skrivelse af 13. juli 1990 hørte Justitsministeriet Dommerforeningen om ovennævnte betænkning. Foreningen var ved afgivelsen af sin udtalelse bekendt med de høringssvar, der var afgivet af præsidenterne for landsretterne, Københavns Byret, retterne i Århus, Odense og Aalborg samt af PDT og HK Landsklubben Dommerkontorerne. I udtalelsen anførte foreningen følgende:

»Forslaget til ændring af retsplejelovens § 501, stk. 1, om præklusion af indsigelser indebærer en forringelse af skyldnerens retsstilling. Forslaget bør derfor suppleres med en vis mulighed for genoptagelse efter princippet i retsplejelovens § 367, stk. 1, 2. pkt.

Det er uoplyst, i hvilket omfang den hidtil anvendte incassoprocedure (oversendelse til advokat, incassoskrivelse, stævning og dom) medfører betaling før sagerne oversendes til fogedretten, og det er muligt, at forkyndelsen af påkrav ikke får nogen større betalingsfremmende virkning. Adgangen til at foretage udlæg på grundlag af påkrav kan derfor medføre en helt uvis stigning i antallet af fogedsager. Billiggørelsen af incassoproceduren kan få samme virkning. Dette – sammenholdt med, at fogedretterne vil modtage flere indsigelser imod grundlaget for fogedsagen end hidtil – kan let medføre, at merbelastningen af fogedretterne vil overstige lettelsen for domstolene ved, at de civile udeblivelsesdomme falder bort.

Denne del af forslaget bør derfor efter Dommerforeningens vurdering klart opfattes som en forenkling og billiggørelse af den samlede incassoprocedure til fordel for brugerne alene.

En forlængelse af fredningsperioden vil – med den nuværende pligt til tilbagebetaling af gebyr – næppe betyde nogen mærkbar lettelse for fogedretterne, idet antallet af udkørende fogedforretninger til kontrol af insolvenserklæringer, må forventes at stige.

En forlængelse af fredningsperioden vil medføre endnu større forskelle fra retskreds til retskreds, alt efter, hvor der føres et insolvenskartotek. En forlængelse vil – når fogedretternes sagliste er omlagt til EDB, og der derved overalt findes effektive insolvenskartoteker – kunne medføre overvejelser af, om insolvenskartoteket skal være tilgængeligt for kreditorer (mod betaling?), inden de sender en – forgæves – begæring til fogedretten, eller inden de yder kredit.

Forslagene om en ændret behandling af mindre sager – herunder værdigrænsen for transgbeneficiet, der også beskytter debitorer, der ikke er trængende, – vil formentlig blive opfattet som stødende af mange kreditorer. Det vil i endnu højere grad end hidtil være op til debitor selv at afgøre, om han vælger at betale sin gæld eller ej. Hertil kommer, at en del af kreditorerne har været nødt til at yde kredit, f.eks. visse reparationshåndværkere, der kun vanskeligt vil kunne sikre sig f.eks. ved at kræve forskudsvis a'conto betaling eller tage en kreditoplysning, før de kører ud. Værdigrænserne i § 509 vil også få en virkning for ting solgt med ejendomsforbehold, jfr. kreditaftalelovens § 36, stk. 2.

Risikoen for en forøget brug af »privat« incasso med tvivlsomme metoder, eller direkte selvtægt, er på baggrund af disse forslag særdeles nærliggende. Det vil være en uheldig udvikling, idet retsvæsenet dermed afskæres fra at yde den i lovgivningen forudsatte beskyttelse til dem, der har behov derfor. Den »private« incasso er endvidere – i modsætning til incasso ved advokater – uden egentlig kontrol.

Langt størstedelen af fogedrettens mindre sager vedrører offentlige krav, og begrænsningen af adgangen til politifremstilling vil medføre en stærk stigning i antallet af udkørende forretninger. Med mindre der foretages en kraftig beskæring af sagsantallet vedrørende mindre offentlige krav, indeholder disse forslag ingen lettelse for fogedretterne.

Hvad enten forslagene gennemføres eller ej, er der efter foreningens opfattelse et påtrængende behov for, at antallet af fogedsager vedrørende mindre offentlige krav søges kraftigt nedbragt ad anden vej, som f.eks. tidligere foreslået af det af Justitsministeriet nedsatte spare- og forenklingssudvalg.

Efter Dommerforeningens skøn er det kun forslagene om bortfald af pantebrevsudlæg og om adgangen til at antage en medhjælper, der vil medføre en sikker – omend særdeles beskeden – personalebesparelse for domstolene. Det er aldeles uvist, om de øvrige forslag vil medføre lettelser for domstolene.«

Om forslagens § 567 bemærkedes særligt:

»Ordene »så vidt muligt« bør udgå, således at aflysningen af auktionen altid bekendtgøres, evt. kun i Statstidende. Ejerne optages i kreditoplysningsbureauernes debitorliste på grundlag af bl.a. indkaldelser til auktion. Såfremt aflysningerne altid bekendtgøres, får bureauerne mulighed for – og pligt til – at slette de pågældende igen.«

Foreningen anførte endelig, at en eventuel gennemførelse af forslaget ikke bør ske uafhængigt af de igangværende drøftelser mellem Dommerforeningen og Justitsministeriet om domstolenes fremtidige struktur og arbejdsområde.

Betænkning nr. 1202/1990 om forkyndelse

I skrivelse af 13. juli 1990 hørte Justitsministeriet Dommerforeningen om ovennævnte betænkning. I sin udtalelse anførte Dommerforeningen, at man var bekendt med de høringssvar, der var afgivet af retspræsidenterne og ikke havde yderligere bemærkninger.

Af høringssvaret fra Præsidenten for Københavns Byret fremgik bl.a., at byretten ikke havde indvendinger mod forslaget om indførelse af valgfri ordning vedrørende forkyndelse af stævning i civile sager, at byretten fandt, at der bør tilvejebringes hjemmel til at opkræve gebyr i forbindelse med fremskaffelse over CPR af korrekte oplysninger om sagsøgtets navn, adresse m.v., at byretten stillede spørgsmålstegn ved det hensigtsmæssige i forslaget om, at rettens afslag på sagsøgerens begæring om forkyndelse skal kunne påkæres, og at byretten for så vidt angår forslagene vedrørende tilsigelse/forkyndelse indenfor bødepolitisagsområdet af retssikkerhedsmæssige grunde måtte nære en

vis betænkelighed ved helt at undlade forkyndelse af såvel tilsigelse som af dom. Byretten henstillede i forbindelse hermed til overvejelse, hvorvidt ordlyden i den gældende regel om genoptagelse i retsplejelovens § 987, stk. 1, er rummelig nok til at omfatte begæringer om genoptagelse af domme i sager, hvor tilsigelsen til retsmødet ikke er forkyndt. Præsidenterne for retterne i Odense, Århus og Aalborg anbefalede i deres fælles høringssvar, at der i retsplejelovens § 932, stk. 2, indsættes en frist på mindst 14 dage for fremsendelse af tilsigelsen ved almindeligt brev.

I høringssvaret fra Præsidenten for Østre Landsret blev det bl.a. fremhævet som bedst stemmende med gældende retsplejeprincipper, at den første henvendelse til en tiltalt sker ved en tilsigelse, som forkyndes. Landsretten tilsluttede sig Københavns Byrets bemærkninger om ordlyden af retsplejelovens § 987, stk. 1. Landsretten fandt iøvrigt anledning til at udtale, at en eventuel gennemførelse af de foreliggende forslag ikke bør ske uafhængigt af de igangværende drøftelser mellem Dommerforeningen og Justitsministeriet om domstolenes fremtidige struktur og arbejdsområde. Denne sidste udtalelse tilsluttede Dommerforeningen sig i sit høringssvar.

Betænkning nr. 1211/1990 om samfundstjeneste

I skrivelse af 26. november 1990 anmodede Justitsministeriet om en udtalelse om ovennævnte betænkning, der er afgivet af Straffelovrådet. I sin udtalelse meddelte Dommerforeningen, at man var bekendt med de høringssvar, som var afgivet af præsidenterne for Østre og Vestre Landsret, Præsidenten for Københavns Byret samt præsidenterne for retterne i Odense, Aalborg og Århus. Foreningen anførte, at det af disse høringssvar fremgår, at Straffelovrådets indstilling vedrørende de spørgsmål, hvorom der har været enighed i rådet, i det hele har kunnet tiltrædes, og at der vedrørende de spørgsmål, hvorom rådet har været delt i et flertal og et mindretal, i det væsentlige har været tilslutning til flertallets synspunkter. Dommerforeningen kunne henholde sig hertil og havde ikke yderligere bemærkninger til betænkningen og lovudkastet i denne.

Betænkning nr. 1212/1990 om de retlige rammer for indsatsen over for børn og unge

Socialministeriet hørte den 21. november 1990 Dommerforeningen om ovennævnte betænkning. Udvalget blev nedsat på grundlag af en Folketingsbeslutning. Betænkningen indeholder en række forslag, hvis formål er øget retssikkerhed for forældre og børn, øget retsbeskyttelse for forældre og børn, øget retsbeskyttelse af børnene, idet det erkendes, at retssikkerhedskravene undertiden kan være ensbetydende med en ensidig varetagelse af forældrenes interesser, samt større målrettethed i indsatsen for børn og unge. Med henblik på sidstnævnte sigte foreslås det navnlig, når det antages at et barn eller en ung trænger til særlig støtte, at det påhviler kommunen at foretage en undersøgelse. Denne skal resultere i en begrundet stillingtagen til, om der er grundlag for at iværksætte foranstaltninger og i bekræftende fald, af hvilken art disse bør være. Kriterierne for tvangsfjernelse af børn uddybes, men det fremhæves i betænkningen, at omformuleringen af kriterierne ikke lægger op til en ændret praksis på området. M.h.t. kompetencen til at foretage tvangsfjernelse stiller udvalget to sideordnede forslag. Det ene forslag bygger på den nuværende ordning med den ændring, at dommeren og den pædagogisk-psykologiske konsulent får stemmeret. Det andet forslag er etablering af et særligt Børne- og ungdomsnævn for hver amtskommune og ét for Københavns og Frederiksberg kommuner. Som medlemmer af nævnet foreslås en dommer, et medlem med pædagogisk-psykologisk sagkundskab og et medlem valgt af amtsrådet eller Københavns og Frederiksberg kommuner i fællesskab. Uanset hvilken ordning der vælges, foreslås det, at afgørelsen skal kunne indbringes for Den Sociale Ankestyrelse, hvis afgørelse på samme måde som efter gældende ret kan indbringes for landsretten. Arten af de sager, der kan indbringes for landsretten, udvides i forhold til gældende ret. Denne udvidelse sker bl.a. som følge af nogle afgørelser fra Menneskerettighedsdomstolen og omfatter specielt en adgang til i et vist omfang at indbringe afgørelser om samværsafbrydelser. Under sagens behandling for landsretten foreslås den ændring, at ikke blot forældremyndighedens indehaver, men også den unge, der er fyldt 15 år, anses som part, uanset om den pågældende har krævet sagen forelagt landsretten. Det foreslås endvidere, at 1 årsfristen i Bistandslovens § 123, stk. 2, regnes fra den endelige

afgørelse og ikke som efter gældende ret fra afgørelsen i 1. instans. Ankestyrelsen eller retten kan dog fastsætte en kortere frist. Dommerforeningen og landsretterne har under udvalgsbehandlingen haft lejlighed til at drøfte forskellige problemer med den daværende formand, nu afdøde professor Graversen, og Dommerforeningens repræsentant i udvalget, Jens Feilberg. Dommerforeningens og landsretternes synspunkter er der taget hensyn til i udvalgets videre arbejde og bestyrelsen har kunnet udtale, at det i betænkningen indeholdte lovudkast ikke giver anledning til bemærkninger. Bestyrelsen har ikke udtalt sig om, hvilket af de to forslag med hensyn til kompetencen, der bør foretrækkes, idet valget må bero på en politisk vurdering.

Forslag til lov om ændring af færdselsloven (generhvervelse af førerret og konfiskation af motorkøretøj)

I skrivelse af 27. november 1990 hørte Justitsministeriet Dommerforeningen om et udkast til lovforslag om ændring af færdselsloven, hvorefter der skulle gennemføres en udvidet adgang til at generhverve førerretten i tilfælde, hvor denne var frakendt som følge af spiritus- eller promillekørsel, og hvor den pågældende har overholdt en kontrolleret behandling mod alkoholmisbrug, samt indsættes en hjemmel for konfiskation af motorkøretøjer, der har været anvendt ved særligt grove eller gentagne overtrædelser af færdselsloven.

Dommerforeningen anførte i sin udtalelse, at foreningen var bekendt med de af Præsidenterne for Østre Landsret, Vestre Landsret og Københavns Byret afgivne svar, som man kunne tilslutte sig. Dommerforeningen havde ikke yderligere bemærkninger.

I høringssvaret fra Præsidenten for Østre Landsret var det for så vidt angår spørgsmålet om generhvervelse af førerret bl.a. anført, at der var behov for en nærmere præcisering af, hvem der skal kunne lade sig behandle mod misbrug af alkohol, hvilken behandling, der kræves, og hvilke former for kontrol, der tænkes på. Det anførtes videre, at der efter udkastet ville være mulighed for at indbringe alle førstegangs-overtrædelser, bortset fra sager med 1,21-1,50 promille uden skærpende omstændigheder, og alle andengangsfrakendelser for domstolene med henblik på generhvervelse. Frakendelse for tredje gang eller mere

ville kunne indbringes allerede efter 5 år. Udkastet ville derfor efter landsrettens opfattelse medføre en meget betydelig stigning i antallet af sager, der kan indbringes for domstolene. Det anføres endelig, at det efter udkastet syntes forudsat, at førerretten normalt vil blive gengivet, hvis ansøgeren opfylder betingelserne, uanset at lovtæksten er udformet fakultativt. Hvis dette var rigtigt, fandt landsretten den foreslåede lempelse så vidtgående set i forhold til den hidtil gældende § 132 i færdselsloven og retspraksis vedrørende denne bestemmelse, at det forekom tvivlsomt, om udkastet burde søges gennemført i den foreliggende skikkelse.

Den foreslåede konfiskationsbestemmelse fandt landsretten overflødig på baggrund af straffelovens regler herom og i strid med den forenkling, som blev gennemført ved lov nr. 212 og 213 af 4. juni 1965, jfr. Straffelovsrådets betænkning nr. 355/1964. Endvidere påpegedes det, at den foreslåede bestemmelse på flere punkter opstillede strengere betingelser for konfiskation end straffeloven, hvilket kunne medføre tvivlsspørgsmål om forholdet mellem de to regelsæt. Landsretten fandt derfor at måtte fraråde, at der i færdselsloven indsættes særlige bestemmelser om konfiskation i tilfælde, der er omfattet af straffelovens konfiskationsregler.

Landsretten anførte endelig, at såvel forslaget om generhvervelse af førerretten som den foreslåede konfiskationsbestemmelse måtte antages at indebære et merarbejde ved domstolene.

Præsidenten for Københavns Byret henholdt sig til bemærkningerne i Østre Landsrets høringssvar.

Præsidenten for Vestre Landsret henstillede i sit høringssvar bl.a. til overvejelse, om det i lovtæksten burde anføres, hvem der skal føre kontrol med behandlingen mod misbrug af alkohol. Det anførtes videre, at den foreslåede øgede anvendelse af konfiskationsinstituttet, der i sig selv ville virke som en voldsom skærpelse af reaktionen for selv grove overtrædelser af færdselslovens §§ 53, 56, stk. 1, og 117, stk. 5, indebar en væsentlig risiko for en uacceptabel ulighed i sanktionsfastsættelsen for ligeartede forhold, begået af forskellige personer. Landsretten henviste herved til, at biler på nogle for konfiskationsspørgsmålet afgørende punkter adskiller sig fra genstande, der traditionelt konfiskeres i medfør af straffelovens § 75, stk. 2, nr. 1, og redegjorde for forskellige situationer, der kan opstå i

praksis. Landsretten udtalte sig på denne baggrund imod den foreslåede konfiskationsbestemmelse i udkastet.

Lovudkastet er med enkelte sproglige ændringer gennemført ved lov nr. 278 af 8. maj 1991, der trådte i kraft den 1. juli 1991.

EF-Kommissionens forslag til direktiv om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler

I skrivelse af 25. august 1990 udbad Justitsministeriet sig Dommerforeningens eventuelle bemærkninger til ovennævnte forslag til direktiv. Forslaget indeholder i art. 2 dels en generalklausul, der generelt beskriver, hvornår et kontraktvilkår skal anses for urimeligt, dels en henvisning til en liste over specielle kontraktvilkår, som altid skal anses for urimelige.

I sit svar anførte foreningen, at man var bekendt med de høringssvar, der var afgivet af retspræsidenterne i Østre og Vestre Landsret og retterne i Odense, Aalborg og Århus, samt et af landsdommer Peter Blok udfærdiget notat.

I dette notat er som konklusion bl.a. anført, at der fra dansk side bør indtages en afvisende eller i hvert fald skeptisk holdning overfor direktivforslaget. Dette gælder særlig den foreslåede ordning med en liste over urimelige vilkår og som en mulig mellemløsning anføres, at man fra dansk side arbejder for at begrænse direktivet til alene at angå generalklausulen og dennes forskellige aspekter.

Retspræsidenterne for Vestre Landsret og retterne i Odense, Aalborg og Århus meddelte, at de kunne tilslutte sig notatets konklusion. Præsidenten for Østre Landsret meddelte, at landsretten i det væsentlige kunne tilslutte sig de i notatet udtrykte betænkeligheder, især med hensyn til direktivforslagets bilag med liste over former for urimelige kontraktvilkår.

Dommerforeningen kunne tilslutte sig de nævnte svar og de i notatet anførte betragtninger. Dommerforeningen havde ikke yderligere bemærkninger.

EF-Kommissionens forslag til Rådets direktiv om tjenesteydelsesansvar

I skrivelse af 7. februar 1991 anmodede Justitsministeriet Dommerforeningen om en udtalelse om ovennævnte direktivforslag. Forslaget indeholder regler om erstatningsansvar med omvendt bevisbyrde for erhvervsdrivende, der yder mangelfulde tjenester. Forslaget bygger i sit indhold og i sin opbygning på produktansvarsdirektivet af 25. juli 1985 (85/374/EØF), der er gennemført i dansk ret ved lov nr. 371 af 7. juni 1989 om produktansvar.

I det høringssvar, som Præsidenten for Østre Landsret afgav vedrørende direktivforslaget, er bl.a. anført, at der i dommerkollegiet var enighed om, at man generelt må nære betænkelighed ved muligheden for at gennemføre en ensartet regulering af områder, der kan have meget lidt eller intet til fælles. Det bemærkedes, at den beskrivelse af dansk ret, som Kommissionen henviser til i sin gennemgang af retsstillingen i de forskellige medlemslande, ikke er en dækkende fremstilling af gældende dansk ret. Under hensyn til, at konsekvenserne af forslaget synes overordentlig vidtrækkende, foreslog Østre Landsret, at der nedsættes en arbejdsgruppe, der kan søge at udrede forslagets nærmere konsekvenser. Præsidenterne for Vestre Landsret og Københavns Byret tilsluttede sig udtalelsen fra Præsidenten for Østre Landsret.

Dommerforeningen udtalte, at foreningen ligeledes kunne tilslutte sig udtalelsen fra Præsidenten for Østre Landsret.

Domstolenes fremtid – Dommerforeningens Idéoplæg

Som nævnt i Årsberetningen 1989/90 indbød Justitsministeriet ved en skrivelse af 9. april 1990 Dommerforeningen til drøftelser omfattende en vurdering af domstolenes struktur, arbejdsopgaver, arbejdsform og administration. Det blev overladt til Dommerforeningen af forestå udarbejdelsen af et idéoplæg.

Ved et ekstraordinært Hovedsamarbejdsudvalgsmøde den 10. januar 1991 bragte Justitsministeriet det igangværende samarbejde med Dommerforeningen om idéoplægget til ophør.

Bestyrelsen fandt det imidlertid rigtigst at færdiggøre arbejdet med idéoplægget. Arbejdet blev afsluttet på et møde i arbejdsgruppen den 30. januar 1991. Den 1. februar 1991 blev oplægget med titlen: »Domstolenes opgaver – struktur – m.v. Et idéoplæg udarbejdet af en arbejdsgruppe under Den Danske Dommerforening«, afleveret i Justitsministeriet. Idéoplægget er i begyndelsen af februar udsendt til medlemmerne og er samtidig sendt til Dommerfuldmægtigforeningen og de øvrige personaleorganisationer.

Det videre arbejde med idéoplægget indgår i en arbejdsgruppe, der blev nedsat af Justitsministeriet den 3. april 1991. Denne arbejdsgruppe har efter et oplæg fra Justitsministeriet og efter indgående forhandlinger i gruppen fået følgende kommissorium:

"Arbejdsgruppen skal fremkomme med forslag til justitsministeren om, hvordan en undersøgelse af domstolenes forhold mest hensigtsmæssigt kan gennemføres samt forslag til rammerne for undersøgelsen.

Formålet med undersøgelsen er at tilvejebringe et mere samlet grundlag for en vurdering af retsvæsenets opgaveløsning, arbejdsgange og ressourceudnyttelse. Undersøgelsen skal herved bl.a. skabe grundlag for en videre bearbejdelse af de forslag og spørgsmål vedrørende administration og struktur, der er indeholdt i Dommerforeningens idéoplæg.

Undersøgelsens resultat skal bl.a. indgå i justitsministerens videre overvejelser om, hvorvidt der kan være behov for at nedsætte et egentligt strukturudvalg.

Undersøgelsen skal give et bredt og fyldestgørende billede af den måde, hvorpå domstolene i dag løser sine opgaver. Undersøgelsen forudsættes at omfatte såvel landsretterne som byretterne.

Undersøgelsen skal navnlig belyse:

1. Domstolsstrukturen og dens betydning for en hensigtsmæssig ressourceudnyttelse.
2. Domstolenes arbejdsopgaver, arbejdsgange og den hertil knyttede ressourceudnyttelse.
3. Domstolenes administrative forhold, herunder den administrative tilrettelæggelse af domstolenes arbejde.

Udefra kommende ekspertise må antages at kunne yde værdifulde bidrag til en hensigtsmæssig gennemførelse af undersøgelsen. For at opnå det bedst mulige resultat forudses det derfor, at der anvendes eksternt konsulentbistand i undersøgelsen.

Arbejdsgruppen bør tage hensyn til de igangværende overvejelser om ændringer inden for tinglysings-, skifterets- og fogedretsområdet. Arbejdsgruppen bør endvidere tage hensyn til de synspunkter, der er anført i skrivelsen af 20. februar 1991 fra personaleorganisationerne og ledelsesrepræsentanter i Hovedsamarbejdsudvalget for Domstolene."

Arbejdsgruppen, der har departementschef Michael Lunn som formand, består af et medlem fra hver af de i Hovedsamarbejdsudvalget repræsenterede organisationer. Dommerforeningen er repræsenteret af formanden. Endvidere er Haulrig efter anmodning fra Justitsministeriet medlem af udvalget.

Dommerforeningens Informationsudvalg

Udvalget består af Ole Agersnap, Jytte Scharling og Knud Have.

I 1991 er udsendt/udsendes:

»Bidrag i langvarige ægteskaber« (1988-90), af Svend Danielsen.

»Arbejdsgiverens arbejdsskadeansvar« (1991), af Peter Deleuran

»Strafudmåling i sager om falsk forklaring og falsk anklage (straffelovens kap. 17)«, af Max Jørndrup.

Endvidere udsendes en revideret (forkortet) indholdsfortegnelse.

I 1992 forventes udsendt:

»Strafudmåling i sager om forsikringsbedrageri, socialbedrageri og girobedrageri/mandatsvig«, af Henrik Lind Jensen samt yderligere 2 oversigter, hvis emner endnu ikke er fastlagt.

Kontaktudvalg med Advokatrådet

Der har været afholdt møder i kontaktudvalget den 21. november 1990, den 21. januar 1991 og den 17. maj 1991. På møderne er der bl.a. drøftet følgende spørgsmål:

1. *Skattekrav i straffesager.* På foranledning af Advokatrådet har udvalget drøftet behandlingen af de materielle skattekrav, der jævnlig indgår i skattestraffesager. Baggrunden for problemet er, at det anses for uheldigt, at disse krav ikke undergives behandling i det sædvanlige skatteretlige system. Der var enighed om, at spørgsmålet bør behandles

i en arbejdsgruppe med deltagelse fra Skatteministeriet, Justitsministeriet, Anklagemyndigheden samt dommere og advokater. Advokatrådet har skrevet til Justitsministeriets departementschef om spørgsmålet, og har den 15. juli 1991 modtaget svar om, at man vil se på sagen og vende tilbage hertil.

2. *Beneficium i flere retskredse.* Advokatrådet har nævnt, at der i tilfælde, hvor en beneficeret advokat har oprettet kontor i andre retskredse end der, hvor han er antaget som beneficeret advokat, er blevet rejst spørgsmål om også at få del i de beneficerede sager i den anden retskreds. Der var enighed om, at man ikke kan få del i de beneficerede sager i de andre retskredse. Advokaten måtte søge et ledigt beneficium på lige fod med andre. Fra dommerside blev der udtrykt betænkelighed ved at anbefale en advokat med hovedkontor i en anden retskreds.

3. *Salærer i fogedsager vedrørende udlæg på grundlag af gældsbreve, veksler og checks.* Spørgsmålet er blevet behandlet i et særligt udvalg som nævnt i Årsberetning 1989/90, side 21. Udvalgets indstilling er drøftet i kontaktudvalget og i Dommerforeningens bestyrelse. Dommerforeningen har herefter i januar 1991 udsendt en skrivelse til medlemmerne om resultatet af overvejelserne. I skrivelsen hedder det: »I skrivelse til medlemmerne af 1. juni 1982 anbefalede Dommerforeningens bestyrelse bl.a., at mødesalær under udlægsforretninger på grundlag af gældsbreve, veksler og checks blev fastsat som halvt takstmæssigt mødesalær.

Efter drøftelser med Advokatrådet, Dommerfuldmægtigforeningen og kontorfunktionærernes organisationer skal bestyrelsen nu henstille, at der tillægges fuldt mødesalær i disse sager.

Endvidere henstilles, at der fremtidig tillægges fuldt mødesalær under udlægsforretninger, hvor rekvirentens advokat giver møde ved en kontorfunktionær.

Taksterne fremgår af tabeller, der blev udsendt til medlemmerne som bilag til foreningens skrivelse af 20. maj 1988.

Som anført i de tidligere skrivelser finder bestyrelsen, at salærfastsættelsen, der er en judiciel afgørelse, bør ske efter ensartede regler over hele landet.

Samtidig henstilles på given foranledning, at tilbagebetaling af auktionsafgift efter retsafgiftslovens § 26 a sker automatisk uden anmodning fra rekvirenten.«

Der var fra advokatside et ønske om, at der tillægges et salær på 200 kr. + moms for nødvendige rekvitioner. Fra dommerside blev der givet udtryk for, at det næppe er muligt ud fra generelle kriterier at fastlægge, hvornår det er nødvendigt for sagens behandling at udfærdige en rekvision.

Endvidere har de særlige mødesalærer ved udlæg i fast ejendom på grundlag af pantebreve været drøftet. Dommerforeningens repræsentanter fandt, at der burde tillægges et fast mødesalær på 500 kr. + moms. Dette er nu vedtaget af Advokatsamfundet.

Advokatrådet har endelig rejst spørgsmål om, hvornår en fogedsag kan betragtes som kontinueret, og hvornår der er tale om en ny fogedsag. Dommerne fandt, at det var nærliggende at følge 3-måneders fristen i retsafgiftslovens § 19.

4. *Dommerkontorernes anvendelse af B-post.* Foranlediget af nogle henvendelser fra advokater til Advokatrådet om dommerkontorenes anvendelse af B-post, blev der fra dommerside givet udtryk for, at B.post ikke bør anvendes, når der er anke- eller kærefrist i sagen.

På kontaktudvalgets møder har man endvidere bl.a. drøftet kollektiv sikkerhedsstillelse for medhjælpere i dødsboer og konkursboer, afregning af skønsmændshonorarer – jf. nedenfor under Kommunikation til medlemmer –, spørgeskema vedrørende skifteretternes praksis for anbefaling af fri proces i ægtefælleskifter m.v., Dommerforeningens Idéoplæg og Advokatrådets forslag til salærtakstforhøjelse. Der er aftalt nyt møde i november 1991.

Arbejdsgruppen vedrørende behandlingen af civile sager

Den i Årsberetningen 1989/90, side 21, nævnte Arbejdsgruppe vedrørende forberedelsen af civile sager blev etableret i efteråret 1990 med repræsentanter fra Advokatrådet og fra dommerside med repræsentanter fra landsretterne, Københavns byret og byretterne udenfor København. Der har været afholdt møder den 21. januar og den 17. maj 1991.

Arbejdsgruppen besluttede at udarbejde en standardmodel til brug ved skriftlig forberedelse ved byretterne. Standardmodellens formularer samt en diskette indeholdende formularerne vil af Advokatrådet og

Dommerforeningen blive udsendt til byretterne i løbet af august måned.

Endvidere har advokaterne opfordret Østre Landsret til at indføre skriftlig forberedelse. Opfordringen har været behandlet på plenarmøder i Østre Landsret, og det er besluttet at iværksætte et forsøg med skriftlig forberedelse i tre afdelinger.

Derudover har der i Arbejdsgruppen været drøftet forskellige konkrete tiltag fra såvel dommer- som advokatside med henblik på fremme af forberedelsen af civile sager. Disse drøftelser er endnu ikke afsluttet.

Domstolenes kontaktudvalg

Claus Larsen, Arne Lyngesen og Lars Ryhave har i årets løb holdt møder med repræsentanter for de øvrige foreninger, hvis medlemmer er ansat ved domstolene. Efter årsmødet 1990 er Bjarne Pedersen indtrådt i kontaktudvalget i stedet for Lars Ryhave. Møderne foregår i en positiv atmosfære, hvor der orienteres om ideer og holdninger blandt foreningernes medlemmer og bestyrelser. Blandt andre emner har dommernes ledelsesfunktion og anvendelsen af medarbejdersamtaler været drøftet.

Med repræsentanter for Dommerfuldmægtigforeningen har man drøftet teknologi, lønudvikling m.v. særligt i relation til domstolsjuristerne.

Dommerfuldmægtiges uddannelse og dommeres efteruddannelse

Uddannelsesudvalget for domstolene har oplyst, at uddannelsen af dommerfuldmægtige ved uddannelsesembederne og tillige ved de embeder, der ikke i sin tid blev udset som uddannelsesembeder, i det store og hele forløber tilfredsstillende. Der søges afholdt de nødvendige kurser for uddannelsesfuldmægtigene og for ældre dommerfuldmægtige og retsassessorer.

I efteråret 1990 og foråret 1991 har der været afholdt regionale endags kurser for dommere fælles med advokater og blandt andet amtsjurister vedrørende »Seminar i familieret«. Endvidere har der været et kursus i »Kreditaftaler« for dommere, retsassessorer og

dommerfuldmægtige. I efteråret 1991 er planlagt regionale kurser i »Miljøstrafferet« og »Synlig ledelse« for dommere.

Teknologi

Generelt:

Efter debatten på generalforsamlingen i oktober 1990 vedrørende Dommerforeningens teknologipolitik, har bestyrelsen på baggrund af de tilkendegivelser og indlæg, som fremkom fra medlemmerne, formuleret følgende som foreningens teknologipolitik:

- 1) Domstolenes position og funktion i samfundet fordrer en teknologisering mindst i samme takt som i det øvrige samfund, herunder navnlig områder og erhvervsgrupper, som domstolene har en tæt faglig berøring med.
- 2) De midler, der afsættes til teknologisering, skal anvendes fortrinsvis til centrale projekter, men lokale ønsker om teknologiudstyr til dommere, retsassessorer og dommerfuldmægtige eller til brug for embedernes øvrige personale f.eks. til afhjælpning af konkrete ressourceproblemer skal imødekommes i videst muligt omfang.
- 3) De hidtidige faggrænser skal ikke hindre en hensigtsmæssig anvendelse af ny teknologi.
- 4) Der må ikke ske afskedigelser som følge af ny teknologi.
- 5) Det skal ved uddannelse og efteruddannelse sikres, at domstolenes personale bliver i stand til at beherske den nye teknologi.

Kommentarer:

Ad 1. Det må være et selvfølgeligt krav, at domstolene er på højde med det øvrige samfund i teknologisk udvikling. Dette gælder især i forholdet til centraladministrationen og advokaterne. Det er således væsentligt, at domstolene har mulighed for i samme omfang at kunne trække på registre, der rummer lovstof og retsafgørelser m.v.

Ad 2. Teknologiseringen af domstolene sker nu ved store samlede projekter, der styres centralt af domstolenes teknologiudvalg. Der bør imidlertid også være plads for mindre lokale investeringer i ny teknologi, hvor der er behov for det, f.eks. til afhjælpning af konkrete

ressourceproblemer. Der bør desuden være mulighed for, at interesserede dommere og retsassessorer/dommerfuldmægtige kan udstyres med en PC eller lignende.

En gennemførelse af dette punkt vil få en klar effektivitetsmæssig og kvalitetsmæssig effekt. Denne effekt vil være af mindst samme omfang i forhold til investeringerne, som den effekt, der følger af de store centrale projekter. Den vil dog sikkert efter omstændighederne blive langt større. Desuden vil der blive skabt et almindeligt teknologisk klima i domstolene, hvilket vil være af meget stor betydning for deres udbytte af den nye teknologi i de kommende år.

Ad 3. Den ny teknologi gør det ikke muligt at opretholde de hidtidige faggrænser. F.eks. må det være naturligt, at den jurist, som har tekstbehandlingsfunktion til sin rådighed, skriver egne domme og breve m.v. direkte ud af huset uden renskrift, hvis den pågældende ønsker det.

Ad 4. Rationaliseringsgevinster på personaleområdet skal indhentes ved naturlig afgang.

Ad 5. Det er nødvendigt at ikke blot kontorpersonalet, men også domstolsjuristerne uddannes og efteruddannes i takt med, at der indføres ny teknologi, således at de bliver i stand til at betjene sig af den og får fornøden indsigt i de muligheder, som teknologien indebærer. Kun herved opnår man den maksimale rationaliseringsgevinst."

Ovennævnte er indgået i idéoplægget, og vil indgå i drøftelserne på det nedenfor nævnte teknologiseminar.

Med hensyn til *teknologiseringens konkrete stade* kan nævnes følgende:

Edb i tinglysningen – herunder i personbogen

Under forespørgselsdebatten i Folketinget den 14. maj 1991 vedrørende den resourcemæssige situation ved domstolene m.v. tilkendegav Justitsministeren, at det er planen til efteråret at fremsætte de nødvendige lov- og bevillingsforslag. For tiden foregår der forhandlinger med Finansministeriet om finansiering og organisationsstruktur. Justitsministeriet har foreslået Finansministeriet, at person-

bogsprojektet gennemføres sammen med tinglysningsprojektet vedrørende fast ejendom.

Fogedretsprojektet:

Dette projekt er nu udover forsøgsementerne Hobro og Frederikssund, indført ved retten på Frederiksberg, samt i Odense, Aalborg, Århus, Tønder og Køge. Af Justitsministeriets cirkulæreskrivelse af 11. april 1991 fremgår, at projektet i løbet af 1991 agtes indført ved yderligere 15 embeder samt ved Københavns Byret som led i det samlede edb-projekt ved byretten.

Tvangsauktionsprojektet:

Et prøveprojekt er i færd med at blive iværksat ved Retten i Odense.

Landsretterne:

I Østre Landsret er der indført PC'ere i lokalnet i skrivestuerne og sekretariatet. Endvidere er der installeret PC'ere i samtlige afdelinger. I Vestre Landsret er der taget PC'ere i brug bl.a. i skrivestuen og i løbet af 1991 vil der blive installeret PC'ere i afdelingerne. I samarbejde mellem landsretterne er der udviklet et edb-system til administration af lægdommerordningen. Systemet vil blive taget i brug ved den udtagelse, der nu skal finde sted m.h.t. lægdommere fra 1. januar 1992. Landsretterne samarbejder for tiden om udarbejdelsen af et edb-journaliseringssystem. I Sø- og Handelsretten er det hensigten inden længe at indføre moderne kontorteknologi.

Københavns Byret:

Justitsministeriet har i 1990 givet tilladelse til etablering af et kombineret telefon- og edbnet. Den første del af projektet der berører de kriminelle afdelinger, hovedjournalen og fogedretten m.v. forventes gennemført i løbet af de næste 2 år.

Telefax:

Telefaxnettet forventes fuldt udbygget i 1991.

Domstolenes Teknologiuvalg har vedtaget i andet halvår af 1991 at afholde et *teknologiseminar*, der forventes at vedrøre fundamentale teknologipolitiske problemstillinger. Der skal deltage et antal teknolo-

gimedarbejdere, repræsentanter for Justitsministeriet og repræsentanter fra hver af personaleorganisationerne.

Retsinformationsrådet

Retsinformationsrådet blev nedsat den 13. december 1982 med professor Koktvedgaard som formand. Arildsen blev udpeget som medlem efter indstilling af Dommerforeningen.

Rådets opgave er at overveje foranstaltninger med henblik på forbedring af de juridiske informationssystemer i samfundet.

Rådet afgav i 1984 betænkning om en lovdatabase (nr. 1001) indeholdende alle generelle retsforskrifter (love, bekendtgørelser, cirkulærer m.v.).

Regeringen besluttede i maj 1985 at etablere lovdatabase under navnet Retsinformation. Det blev bestemt, at forskrifterne skulle indlægges i lovdatabase ministerievis, således at det samlede system kommer til at bestå af en række delbaser svarende til antallet af ministerier.

I august 1985 blev oprettet et sekretariat for Retsinformation.

Forskriftsdatabaserne blev etableret i årene 1986-1989, og det har således siden 1989 været muligt at søge på samtlige generelle retsforskrifter.

I retsinformationsrådets betænkning nr. 1001 forudsættes det, at informationssystemet udbygges med andet retskildemateriale.

I 1988 afgav Retsinformationsrådet betænkning (nr. 1144) om databaser med konkrete – såvel administrative som judicielle – afgørelser.

Justitsministeriet fik den 4. januar 1989 regeringens tilslutning til, at udbygning af retsinformation iværksættes i overensstemmelse med rådets forslag.

Databaser med principielle administrative afgørelser etableres i tiden 1990-1991.

Med hensyn til databaser med retsafgørelser kan oplyses, at en del af det forberedende arbejde er udført, således at disse databaser må antages at kunne etableres i løbet af 1-2 år. Det er rådets opfattelse, at basen med judicielle afgørelser er et centralt og vigtigt punkt for systemets fremtid. Der har været afholdt 2 møder mellem Retsinfor-

mationsrådets formand og bl.a. Dommerforeningens formand og retspræsidenterne. Oplysningerne angående retsafgørelser skal som hidtil gives af domsredaktørerne ved Højesteret, Landsretterne og Sø- og Handelsretten. Der kan ikke forventes en voldsom forøgelse af antallet af afgørelser, der optages i Retsinformation, i forhold til Ugeskrift for Retsvæsen.

Rådet har på sine seneste møder især behandlet en høring fra Statsrevisorerne til Justitsministeriet over rigsrevisorernes beretning om Retsinformation. I beretningen anføres bl.a., at Rigsrevisionen finder det ønskeligt, at Justitsministeriet generelt overvejer hensigtsmæssigheden af Retsinformations struktur og virkemåde. Endvidere har Rådet behandlet en skitse for en ny pris- og afregningsstruktur, der skulle kunne forøge antallet af brugere af Retsinformation.

Andre sager

Betænkning nr. 1205/90 om Medieansvar.

Betænkning nr. 1197/90 om Revision af Ophavsretslovgivningen.

Betænkning nr. 1196/90 om Retslægerådet.

Betænkning nr. 1200/90 om Landvæsensretter.

Revision af Vejledning til domsmænd og nævninger.

Udkast til ny Tinglysningsbekendtgørelse.

Udkast til Cirkulære om underretning i sager, hvor der pålægges eller vedtages straf m.v. (Afskaffelse af bødeprotokoller).

Henvendelse fra Dansk Bilbranches Auktionsholderforening vedrørende salær for tvangsauktioner.

Udkast til Bekendtgørelse om udlæg for tvangsbøder efter skattekontrollen, for visse bøder efter kildeskatteloven og for tilbagebetalingskrav efter lov om en børnefamilieydelse.

Forslag til Lov om stempelafgift.

Endelig har bestyrelsen behandlet en række henvendelser fra medlemmer.

Kommunikation til medlemmerne

I foråret 1990 har der igen været afholdt regionalmøder for byretsdommere. På møderne redegjorde Marianne Madsen og Bent Hansen for fogedretsprojektet. Kontorchef Niels Pallesen og fuldmægtig Anni Christensen samt uddannelseskonsulent, retsassessor Pia Petersen, havde lejlighed til at fremkomme med orienterende oplysninger til byretsdommerne. I øvrigt blev disse orienteret om en række af de sager, bestyrelsen har behandlet, og som er omtalt foran. I januar 1991 udsendte bestyrelsen forskelligt materiale til foreningens medlemmer, herunder materiale fra arbejdsgruppen vedrørende praktiske processpørgsmål, hvoraf skal fremhæves:

- 1.) Formandens svar til en syns- og skønsmand om forfaldstid og betaling m.v. af honorar til skøns mænd. I svaret er blandt andet anført, at honorarets størrelse, der fastsættes endeligt af retten, ikke kan anses forfaldent, før det er godkendt af retten. Honorarets godkendelse bør meddeles skønsmanden og parterne ved udskrift af retsbogen eller ved en særlig blanket, og den part, som hæfter for betalingen, må derefter betale skønsmanden i princippet straks, men i alt fald inden for en kortere frist, formentlig ikke over 14 dage.
- 2.) Et forslag om, at alle fogedretter i videst mulig udstrækning anvender samme fremgangsmåde ved politifremstilling af rekvisitus i fogedretten vedrørende betaling af vægtafgift. Rigspolitichefen havde henledt Dommerforeningens opmærksomhed på, at nogle retter opførte de nævnte sager på en liste og beholdt sagerne, indtil Rigspolitichefen på grundlag af listerne havde taget stilling til spørgsmålet om fremstilling og betaling af afgift. På denne måde kan der spares porto for forsendelse frem og tilbage, og sagen kan ekspederes hurtigere hos Rigspolitichefen. Arbejdsgruppen kunne anbefale denne fremgangsmåde.

Relationer til udlandet

I august 1990 deltog bestyrelsen i det 32. Nordiske Juristmøde i Reykjavik, i hvilken forbindelse der samtidig afholdtes nordisk dommermøde.

Fra den 29. oktober til den 2. november 1990 var byretsdommer Knut Rønning, Tønsberg Byrett, som led i nordisk dommerudveksling i København, hvor han besøgte Københavns byret, Østre Landsret og Retten på Frederiksberg.

Claus Larsen deltog den 31. oktober 1990 og den 1. november 1990 i et planlægningsmøde i Oslo arrangeret af SEND (Samarbejdsorganet for Efteruddannelse af Nordens Dommere).

Holger Skovsborg deltog den 9. november 1990 i Det svenske Dommerforbunds årsmøde i Västerås.

5 dommere har deltaget i besøg ved EF-domstolen i Luxembourg i april 1991.

Endelig har 5 dommere i juni 1991 deltaget i dommerseminaret i Akademie Sankelmark i Sydslesvig.

Foreningen har, bl.a. af finansielle grunde, afstået fra deltagelse i flere seminarer, specialkurser, møder og lign. arrangeret af udenlandske universiteter og internationale sammenslutninger.

Foreningens repræsentation i organisationer og udvalg m.v.

Arne Lyngesen er næstformand i Tjenestemandeforeningen og i forbindelse hermed medlem af forskellige udvalg i DJØF og AC.

Holger Skovsborg er medlem af Retsplejerådet.

Niels Kirk-Sørensen er medlem af Strafferetsplejeudvalget.

Holger Skovsborg er medlem af Justitsministeriets kontaktgruppe vedrørende blanketspørgsmål.

Lars Ryhave er foreningens repræsentant i forfremmelsesnævnet for tjenestemandsansatte kontorfunktionærer ved domstolene.

Claus Larsen, Niels Chr. Bitsch og Kurt Haulrig er medlemmer af Hovedsamarbejdsudvalget for Domstolene.

Mogens Beier, Svend Asger Koustrup og Lars Ryhave udgør arbejdsgruppen vedrørende praktiske processpørgsmål.

Jes Schiøler er medlem af Teknologiudvalget under Hovedsamarbejdsudvalget for domstolene.

Mogens Beier og Lars Ryhave er medlemmer af Justitsministeriets udvalg vedrørende dommerfuldmægtiges uddannelse og efteruddannelse af dommere.

Arne Lyngesen og Bjarne Pedersen udgør Dommerforeningens kontaktudvalg til Dommerfuldmægtigforeningen, P.D.T og HK Landsklubben Dommerkontorerne.

Knud W. Koefoed er medlem af tinglysningens udvalg.

Niels Viltoft er medlem af arveafgiftsudvalget.

Knud Arildsen er medlem af Retsinformationsrådet.

Jørgen Jochimsen er medlem af Justitsministeriets udvalg vedrørende konkurs.

Arne Lyngesen er medlem af Justitsministeriets projektgruppe vedrørende EDB i tinglysningen.

Thorkild Bendsen er medlem af arbejdsgruppen vedrørende revision af regelsættet for eksekutorboer.

Holger Skovsborg er medlem af Sikkerhedsudvalget under Hovedsamarbejdsudvalget for domstolene.

Holger Skovsborg er medlem af repræsentantskabet for Dansk Forsorgsselskab.

Niels Kirk-Sørensen er medlem af Justitsministeriets Kriminalpolitiske Forskningsudvalg.

Arne Lyngesen er medlem af arbejdsgruppen vedrørende registrering af rettigheder over biler m.v.

Jytte Scharling er medlem af Justitsministeriets arbejdsgruppe til forenkling af skifteretten.

Ole Agersnap, Knud Have og Jytte Scharling udgør Dommerforeningens Informationsudvalg.

Niels Kirk-Sørensen er foreningens repræsentant i Det Kriminalpræventive Råd.

Ina Steincke er medlem af Justitsministeriets teknologiinformationsgruppe.

Ina Steincke er medlem af Justitsministeriets udvalg vedrørende retsgrundlaget for retslægerådets virksomhed.

Marianne Madsen er medlem i en koordinerende edb arbejdsgruppe domstole/politi.

Claus Larsen, Vagn Rasmussen, Niels Kirk-Sørensen og Arne Lyngesen er medlemmer af kontaktudvalget med Advokatrådet.

Peer Lorenzen er medlem af udvalget til inkorporering af menneskerettighedskonventionen.

Jes Schiøler er medlem af PC gruppen under teknologiudvalget.

Claus Larsen og Niels Kirk-Sørensen er medlemmer af en kontaktgruppe med Politimesterforeningen.

Bjarne Pedersen er medlem af Styringskomiteen vedrørende forsøgsordningen med ungdomskontrakter.

Claus Larsen og Kurt Haulrig er medlemmer af arbejdsgruppen vedrørende domstolenes forhold.

Lars Ryhave, Vagn Rasmussen, Claus Larsen, Peer Lorenzen og Lene Pagter Kristensen er medlemmer af en arbejdsgruppe med Advokatrådet om forberedelse af civile sager.

Personalia

Nyudnævnelser

Konsulent i Justitsministeriet, Erik Kjærgaard, dommer i Østre Landsret fra den 1. september 1990.
Retsassessor Ib Jensen, dommer i civilretten i Hjørring fra den 1. september 1990.
Retsassessor Poul Koch Jensen, dommer i retten i Odense fra den 1. september 1990.
Retsassessor Otto Bisgaard, dommer i retten i Århus fra den 1. januar 1991.
Retsassessor Torben Asbjørn Johansen, dommer i retten i Ribe fra den 1. januar 1991.
Kontorchef i Justitsministeriet Ida Heide-Jørgensen, dommer i Vestre Landsret fra den 1. marts 1991.
Fuldmægtig i Justitsministeriet John Mosegaard, dommer i Københavns Byret fra den 1. marts 1991.
Dommerfuldmægtig Lars Lindencrone Petersen, dommer i Københavns Byret fra den 1. marts 1991.
Retsassessor Poul Erik Nielsen, dommer i retten i Aalborg fra den 1. april 1991.
Retsassessor Torkel Hagemann, dommer i retten i Odense fra den 1. april 1991.
Retsassessor Henrik Lind Jensen, dommer i retten i Roskilde fra den 1. april 1991.
Retsassessor Poul Holm, dommer i retten i Århus fra den 1. april 1991.
Retsassessor Niels Stener Foldberg, dommer i retten i Roskilde fra den 1. april 1991.
Retsassessor Lisbeth Larsen, dommer i retten i Roskilde fra den 1. maj 1991.
Fuldmægtig i Justitsministeriet Ulla Birgitte Langholz, dommer i Københavns Byret fra den 1. maj 1991.

Retsassessor Gunver Nørskov Pedersen, dommer i retten i Århus fra den 1. juni 1991.

Ændrede udnævnelser

Poul Sørensen, dommer i Højesteret fra den 1. oktober 1990.
Claus Lütke Levy, dommer i Østre Landsret fra den 1. november 1990.
Frida Schultz Liebach, dommer i civilretten i Haderslev fra den 1. januar 1991.
Niels Erik Pontoppidan, Præsident for Højesteret fra den 1. februar 1991.
Torben Melchior, dommer i Højesteret fra den 1. februar 1991.
Per Sørensen, dommer i Højesteret fra den 1. februar 1991.
Niels Waage, dommer i Østre Landsret fra den 1. marts 1991.
Kjeld Eiler Wiingaard, dommer i Østre Landsret fra den 1. marts 1991.
Peter Blok, dommer i Højesteret fra den 1. maj 1991.

Afgåede

Jørgen Freksen, retten i Odense, fra udgangen af august 1990.
Arne Holmstrup, Østre Landsret, fra udgangen af august 1990.
Hans Ringberg, civilretten i Hjørring, fra udgangen af august 1990.
Orla Graulund Hansen, Østre Landsret, fra udgangen af august 1990.
Torben Jensen, Højesteret, fra udgangen af september 1990.
Ib Lind Larsen, civilretten i Haderslev, fra udgangen af december 1990.
Per Mogens Storm, retten i Århus, fra udgangen af december 1990.
Peter Martensen Christensen, Præsident for Højesteret, fra udgangen af januar 1991.
Niels Egede Glahn, retten i Århus fra udgangen af maj 1991.
Kennith Juul-Olsen, Vestre Landsret, fra udgangen af juni 1991.
Else Marie Hoffmann, retten på Frederiksberg, fra udgangen af juli 1991.

Døde

Asbjørn Fyhne Habersaat, dommer.
Povl Hansen, landsdommer.
Otto Hvidberg, landsdommer.
Ellen Larsen, dommer.
Svend Lund-Andersen, dommer.
Niels F. Kalsbøl Madsen, dommer.
Birte Petersen, dommer.
Poul A. Spleth, højesteretsdommer.
Per Storm, dommer.
Hans Topsøe-Jensen, præsident.

Medlemstal

Medlemmer den 1. august 1990

Højesteret	17
Østre Landsret	45
Vestre Landsret	21
Sø- og Handelsretten	4
Københavns Byret	37
Byretterne udenfor København	154
Færøerne	1
Grønland	1
EF-domstolen	2
Menneskerettighedsdomstolen	1
	283
Afgående dommere	113
Samlet medlemstal	396

Fonde

under Den Danske Dommerforening

1. Den Danske Dommerforenings Understøttelsesfond.
Kapital 370.000 kr.
Fonden yder hjælp til foreningens medlemmer og til afdøde medlemmers ægtefæller og børn.
2. Birkedommer H. E. Brendstrup og hustru Anna f. Birks legat til fordel for den danske dommerstand.
Kapital 325.000 kr.
Tildeles afdøde dommere. Endvidere fungerende, afdøde eller afdøde dommers gifte døtre (herunder enker, fraskilte og fraseparerede) subsidiært gifte sønner, såfremt sidstnævnte har børn at sørge for.
3. Direktør og fru J. F. Schiblers fond.
Kapital 136.000 kr.
Tildeles enker efter danske dommere.
4. Dommer C. K. C. Poulsen og hustru Inge Poulsen f. Hartnack's legat til fordel for enker og ugifte døtre efter afdøde underretsdommere.
Kapital 52.000 kr.
5. Birkedommer C. M. Jespersen og hustru Augusta f. Rohdes legat.
Kapital 11.000 kr.
Tildeles underretsdommers enker og ugifte døtre.

6. Mindelegat for dommer Julius Josef Moritz, død den 8. april 1945 i Theresienstadt.
Kapital 5.500 kr.
Tildeles som hjælp ved sygdom eller til rekreation for dommere, enker efter dommere samt dommers ugifte døtre eller søstre.

Legater søges og nærmere oplysninger kan indhentes ved henvendelse til:

Den Danske Dommerforening
Kassereren
Domhuset, Nytorv 25
1450 København K

Årsregnskab 1990/91

Indtægter:		(1989/90)
Kontingenter	137.500,00	136.000,00
Renter	23.095,93	25.080,83
Tilskud	25.000,00	25.000,00
I alt	185.595,93	186.080,83

Udgifter:		
Årsmøde	173.550,90	129.564,72
Bestyrelsen	30.555,75	28.495,70
Årsberetning	21.353,66	14.622,92
Dommerunion, Fondsregister m.m.	4.336,76	4.201,04
Kontorhold og andre udgifter ...	4.523,07	3.601,00
I alt	234.320,14	180.485,38

Årets resultat - 48.724,21 +5.595,45

Beholdning pr. 1/8 1990:		361.937,99
Beholdning pr. 31/7 1991:		
Girokonto	21.232,90	
Checkkonto	13.467,27	
Højrentekonto	137.513,61	
Obligationer til pålydende	141.000,00	313.213,78
(Kursværdi: 142.855,00)		- 48.724,21

København, den 1. august 1991
Arne Lyngesen

Foranstående regnskab har jeg revideret. Det bekræftes, at regnskabet er i overensstemmelse med bogføringen med tilhørende bilag. Beholdningernes tilstedeværelse er dokumenteret gennem forevisning af kontoudskrifter og depotudskrift.

Gentofte, den 7. august 1991
Kai Bøggild